

Fitch: Reducerea deficitului si stabilizarea datoriei sunt esentiale pentru ratingul suveran al României

Perspectivile reducerii deficitelor aflate la un nivel ridicat record si stabilizarea cresterii rapide a datoriei publice reprezinta elementul central al evaluarii ratingului suveran al României, dupa alegerile prezidentiale de luna trecuta, se arata într-un raport al agentiei de evaluare financiara Fitch Ratings.

Dupa ani de derapaje fiscale si erodare a credibilitatii politice fiscale, urmatorul Guvern se va confrunta cu provocarea complexa de a-si asuma un proces de consolidare fiscala multianual, amplu, pe fondul perspectivelor modeste de crestere si a fragmentarii politice interne, apreciaza Fitch.

Primarul Bucurestiului, Nicusor Dan, independent, un centrist pro-UE, l-a învins pe populistul de dreapta George Simion în turul doi al alegerilor prezidentiale din 18 mai. Acum sunt în derulare negocieri între partidele politice pro-UE din România pentru formarea unui nou Guvern. Precedenta coalitie pro-EU s-a prabusit la începutul lunii mai, dupa doar patru luni la putere, dupa victoria lui Simion în primul tur.

Victoria lui Nicusor Dan a redus pe termen scurt riscurile provocate de o perioada prelungita de incertitudine politica sporita, potential însoțita de turbulente pe pietele financiare. Dar ramâne de vazut daca se va îmbunătăti eficacitatea politicilor, tinând cont de fragmentarea legislativului si sporirea polarizarii sociale, subliniata de alegerile prezidentiale.

Evolutiile din acest an sunt în linii mari în concordanta cu opinia Fitch din 21 februarie (când a fost confirmat ratingul României la "BBB minus"/perspectiva negativa) potrivit careia incertitudinea politica ramâne ridicata cel puțin pâna la reluarea alegerilor prezidentiale dupa anulara de anul trecut, iar extinderea ciclului electoral va amâna masurile suplimentare de consolidare fiscala cel puțin pâna în semestrul doi din 2025.

Noul presedinte si potentialele partide de coalitie au recunoscut amploarea provocarilor fiscale. Conform informatiilor din presa, convenirea asupra planurilor de consolidare este o prioritate urgenta în cadrul negocierilor lor de coalitie, iar Nicusor Dan a afirmat ca o tinta realista de deficit pentru acest an este de 7,5% din PIB. Planul fiscal-structural pe termen mediu pe sapte ani al României, convenit cu UE, are ca obiectiv un deficit de 7% din PIB în 2025.

Anul trecut, deficitul general guvernamental al României s-a adâncit la 9,3% din PIB, de la 6,6% din PIB în 2023, conform datelor finale. Cresterea de la estimarea initiala de 8,7% din PIB a contribuit la majorarea datoriei 54,8% din PIB în 2024, de la 48,9% din PIB în 2023.

În primele patru luni din acest an deficitul bugetar s-a situat la 56 miliarde lei (2,95% din PIB-ul proiectat pentru 2025), similar cu 57 miliarde lei în perioada similara din 2024.

Comisia Europeana previzioneaza un deficit de 8,6% din PIB în 2025, daca nu sunt modificate politicile actuale. De asemenea, Comisia presupune o crestere a PIB de 1,4%, în conformitate cu propriile previziuni ale Fitch. Cu toate acestea, datele economice de pâna acum - în special lipsa cresterii PIB-ului în ritm trimestrial în primul trimestru din 2025 - sugereaza riscuri pentru aceasta prognoza, scotând în evidenta compromisurile politice implicate în reducerea deficitului.

Desi Guvernul precedent a adoptat la finalul anului trecut unele masuri fiscale, inclusiv înghetarea salariilor si a pensiilor, rezultatele sub asteptari din 2024 indica ca ar fi necesara o ajustare mai mare decât cea planificata în

cadrul programului pe termen mediu, pentru a atinge obiectivul de deficit de 7,5% din PIB. Masurile de consolidare fiscala care vor rezulta dintr-un acord de coalitie vor oferi o prima oportunitate de a evalua detaliat modul si ritmul cu care urmatorul Guvern intentioneaza sa reduca deficitul în 2025 si în 2026.

Intrarile de fonduri europene ramân importante ca stimulent direct pentru cresterea pe termen scurt si îmbunatatirea potentialului de crestere. O presedintie pro-UE si formarea unui Guvern pro-UE durabil ar sprijini intrarile de fonduri, dar îndeplinirea cerintelor de conditionalitate s-ar putea dovedi dificila daca nu se îmbunatateste contextul politic al elaborarii si punerii în aplicare a politicilor. Comisia nu a impus sanctiuni financiare României în Pachetul de primavara anuntat în 4 iunie, în pofida deficitului ridicat din 2024, dar acestea ramân posibile.

Urmatoarea revizuire a ratingului suveran al României de catre Fitch este planificata în 15 august. Evaluarea agentiei privind impactul probabil al planurilor de consolidare ale viitorului Guvern va fi încorporata în previziunile fiscale actualizate, alaturi de orice alte modificari al proiectiilor privind PIB-ul si alte previziuni macroeconomice.